

Skandinávie 14.08.-10.12. 2010

V rámci programu Erasmus jsem se vypravila za studiem lesnictví do Finska. Naše univerzita (Rovaniemen ammattikorkeakoulu) sídlila v centru Laponska - v městě Rovaniemi (panel 04), které je známé nejen díky své poloze na polárním kruhu a Santově vesničce, ale také díky slavnému finskému architektovi Alvaru Altovi, který se podílel na nové podobě města po druhé světové válce a navrhl několik nejvýznamnějších budov ve městě, jako jsou knihovna a radnice. Zajímavým detailem je uspořádání ulic, které má při pohledu na mapu vypadat jako hlava soba – s místním fotbalovým stadionem jako okem. Mezi mé nejoblíbenější městské dominanty patří most Jätkänkynttilä přes řeku Kemijoki, muzeum Arktikum a tzv. Náměstí Pánů, které bylo v roce 2006 přejmenováno na počest vítězství místní kapely Lordi (hard rock, heavy metal) v soutěži Eurovize.

Studium probíhalo zejména blokovou výukou – dva týdny jsme se v učebně zabírali jedním předmětem, další týden se jelo do terénu a poté týden na zpracování závěrečných prací a jejich obhajobu. Díky tomu jsme se podívali do pokusných lesních porostů, ale i na spoustu dalších zajímavých lokalit – například s předmětem „Northern Forests“ jsme si na jezeře Inarijärvi vyzkoušeli rýžování zlata a viděli jsme poprvé polární záři (panel 06). Předmět sportovní fakulty „Outdoor Activities“ nás pak vybavil pro bezpečný pobyt v přírodě a na výjezdu do národního parku Pallas-Yllästunturi (panel 06) jsme testovali své nově nabyté schopnosti. Náš sympatický mladý učitel Jarno (kterého jsme okamžitě počeštili na „Jaryn“) nás například nutil chodit mimo vyznačené turistické trasy anebo jindy nás rozdělil do několika skupin, dal nám pouze slepou mapu s kompasem a večer jsme se měli sejít na určeném místě. Shodou okolností se ten den rozhodl, že půjde s námi, aby se podíval, jak nám to jde, takže měl to potěšení nám v půli cesty oznámit, že jsme hned na prvním rozcestí špatně zabočili a zhoršující se stezka, po které jdeme, je ve skutečnosti zimní běžkařská trasa, která je v letním období, kdy nejsou močály a rašeliniště zamrzlé, obtížně průchodná. Ale jiní na tom byli dokonce i hůř! Po shromáždění celé třídy na místě noclehu byla mokrá obuv naší skupiny trumfnuta experty, kteří zabloudili tak dokonale, že museli překonat hluboký močál s krosnami nad hlavou a hladinou vody pod bradou. Na běžného turistu však podobné dobrodružství nečíhalo, protože jinak byly trasy značeny přehledně a samotný chodník byl v podmáčených oblastech veden po dřevěných lávkách z rozpůlených smrkových kmenů (které ovšem pekelně klouzaly, když zmokly).

Nebo jindy jsme se spolu s našimi spolužáky vypravili na školou organizovaný lov losa, abychom na vlastní kůži poznali, jaký je rozdíl mezi výkonem myslivosti u nás a ve Finsku (panel 06). Všichni jsme byli vybaveni zářivě červenými bezpečnostními vestami a čepicemi, abychom při naháňce byli dobře vidět. Dostali jsme dřevěné hranoly spojené provázkem, se kterými jsme dělali rámus a tím hnali zvěř ke stanovišti střelců – posedům. Jeden z našich učitelů byl úspěšný a ulovil mladého losího samce.

V rámci předmětu „Poronhoito“ jsme se učili o významu a způsobu chovu sobů v Laponsku. Sobi totiž nejsou lovnou zvěří, ale volně se pohybujícím polodomestikovaným zvířetem, které má každé svého majitele. Paradoxně kvůli sobům jsou naopak celé lesní úseky v létě ohrazovány. Lišejníky rostoucí

v podrostu tak nejsou předčasně spásány a sobí je díky svému citlivému čichu v zimě najdou i pod sněhem (panel 06). Sobí stáda jsou kvůli kontrole každoročně několikrát sháněna do speciálních kulatých ohrad a třízena (panel 05). K rozpoznání slouží nejen plastové visačky v uších, ale i tradičnější značení uřezáváním konců uší a zářezy do srsti. Zvířata vyřazená z chovu jsou ihned beze zbytku zpracována na jatkách. Maso a vnitřnosti se prodávají ke konzumaci, kosti a paroží (mají je i samice) slouží pro výrobu a zdobení tradičních předmětů (dnes suvenýrů), kožešina je vysoce ceněná pro své dobré izolační schopnosti a dodnes je používána pro výrobu oblečení a obuvi.

Ve volnu mezi blokovou výukou jsme si z vlastní iniciativy organizovali výlety. Udělali jsme si kratší jednodenní výlet do zimního střediska Levi, které jsme již dříve navštívili v rámci výjezdu s předmětem „Northern Forests“ (panel 06). V Levi se ten den konal závod světového poháru v alpském lyžování a my jsme doma vyrobenými českými vlajkami podpořili výkon naší reprezentantky Šárky Záhrobské

Ale pouštěli jsme se i do větších dálek od Rovaniemi. Jednou z takových výprav byla i cesta do ruského Petrohradu (Санкт-Петербург; panel 07). Vlakem jsme se přes celé Finsko přepravili do Helsinek (Helsinki), kde jsme strávili den před odjezdem a den po návratu z lodi. Díky výhodné nabídce cestovní kanceláře jsme nemuseli ani pořizovat víza (dvě noci na lodi, dvě noci v petrohradském hotelu). Na místě jsme pak využili různých balíčků služeb a podle našeho zaměření jsme se podívali na představení petrohradského baletu, do muzea obléhání Stalingradu, do Kateřinského paláce se slavnou jantarovou komnatou, do muzea Ermitáž nebo jsme se projeli lodí po vodních kanálech.

Další větší výlet jsme si udělali na norské Lofoty. Ke konci listopadu bylo denního světla už opravdu poskrovnu a stěží jsme rozeznávali rozdíl mezi východem a západem slunce, protože kotouč se jen líně kutálel po obzoru. Navzdory tmě a zimě jsem si na cestě z Offersøy do Leknes užívali vysoké a dlouhé mosty přes fjordy a nekonečné tunely (až 12 km!), které místy vedly i pod hladinou moře (panel 08).

